

DEVIATA KAPITOLA

Pavel sedel v aule lekárskej fakulty spolu s ostatnými študentmi. Vládol tam živý ruch až do chvíle, kým sa vo dverách neobjavil dekan. Bol to zavalitý prešedeivený muž so zlatou dekanskou reťazou. Na úvod svojho príhovoru ich privítal na pôde lekárskej fakulty. Keď skončil, zišiel z pódia a za potlesku študentov odchádzal. Potom pracovníčky študijného oddelenia rozdali každému výkaz o štúdiu na vysokej škole. Pavel sa pozeral na množstvo študentov okolo seba. Podľa príhovoru dekana ich bolo päťsto. Uvedomil si, že je to presný počet obyvateľov v jeho rodnej dedine. Napadlo mu, že budú vo veľkej anonymite. Poznať sa budú len malé okruhy

študentov, ktorí budú chodiť spolu na cvičenia. Otvoril si index, začal vypisovať svoje nacionálie a podľa pokynov aj jednotlivé predmety a počty hodín v týždni. Všimol si, že najviac je hodín anatómie. Na záver pracovníčky študijného oddelenia pozbierali indexy a študenti postupne odchádzali. Uvedomil si, že tento deň, 16. október, je dňom, keď sa stáva riadnym študentom lekárskej fakulty. Ani trochu nepochyboval o tom, že prišiel do sveta driny a odriekania. Pozeral sa okolo seba a kládol si otázku:

– Ktovie, ktorí dvaja študenti budú bývať so mnou?

Keď došiel na internát, prechádzal tmavou chodbou, v ktorej bolo cítiť chlórové vápno. Zišiel do malej izbičky s tromi posteľami, skriňou, stolom a tromi stoličkami. Najprv dojedol mäso a pampúchy, čo mu nabalila Anka. Potom si zobral jablko a chystal sa znova odísť. Vtom sa vo dverách objavili dvaja noví spolubývatelia, a to Ján zo Zvolena a Jozef z Krupiny. Predstavili sa a Jano hneď skraja navrhol:

– Tak čo, chlapi, ideme zapiť tento náš začiatok?

Jozef prisvedčil, ale Pavel sa ospravedlnil. Myslel na to, že nemôže tých pár korún, ktoré má na živobytie, minúť v nejakom pohostinstve. Rozhodol sa, že sa radšej zoznámi s mestom, aby sa v ňom vedel vyznať. Cestou z internátu sa spýtal najbližšieho chodca, skadiaľ by sa dostal do Horského parku. Chcel si to prostredie pozrieť. Jeho kamarát Karol, ktorý v lete školu ukončil a promoval, býval počas štúdia u známych v niektorej z tých nádherných viliek, na ktoré sa Pavel pozeral. No viac ho zaujali stromy v Horskom parku. Boli tu duby, buky, jasene, borovice a čo ho prekvapilo, boli tam aj jedlé

gaštany. Keď prechádzal ďalej, všimol si, že sú tu aj lipy, brezy, ginko a rôzne cudzokrajné ihličnany. Tento lesopark mu učaroval. V jeho zákutiach boli lavičky, niekde zalomené do oblúka, inde aj jedinečné tvarom, guľaté. Po pravej strane uvidel vysoký suchý strom ovinutý zeleným brečtanom, ktorý mu nahrádzal stratené listy. V mysli sa mu vynoril obraz starého rodiča s vnúčaťom. Nevedel sa vynadívať na symbiózu stromu s nádherným zeleným porastom. Podmanivú atmosféru lesa dotváral aj machový koberec ozdobený papradím, rastlinou, ktorej chýba kvet. Spomenul si na to, ako ľudia v dávnych časoch verili, že papradie kvitne raz do roka, v jánsku noc, a jeho kvet má zázračnú moc. Robí človeka nesmrteľným a dáva mu schopnosť rozumieť reči zvierat, stromov a odkrývať poklady.

Pavel kráčal ďalej a postupne sa ocitol na mieste, z ktorého bol prekrásny výhľad na Bratislavský hrad, ako aj na celé mesto. Vnímal na tvári, ako ho hladí ešte stále celkom teplý vánok nasýtený vôňou jesene, ktorá sa už zreteľne prejavila aj nádherným sfarbením listov. Žiarivé odtiene žltej, oranžovej, hnedej a hnedočervenej zmiešanej so zelenou farbou ihličín pôsobili veľmi optimisticky. No i napriek tej kráse si uvedomil, ako veľmi mu chýba žena a jeho tri deti. Doľahol naňho smútok. V mysli sa mu vynorila spomienka na včerajší deň, keď ho vypravádzali. Malá Anička sa ho držala rúčkami ako kliešť a nechcela sa od neho odtrhnúť. Jeho žena i chlapi mlčali a všetci boli veľmi smutní. Vedeli, že odchádza, ale všetko to bolo iné, ako keď sa o tom len hovorilo. Keď pred pár dňami v Háji zbierali gaštany, Anka im pripomínala, že sa musia všetci usilovať nazbierať čo najviac, aby

ocko mal peniaze na knihy, lebo ide študovať. Spomenul si, ako sa Paľko hneď ozval:

– O chvíľu budem aj ja školák.

A on mu povedal, že mu kúpi tú najkrajšiu tašku. Na to sa ihneď ozvali Janík s Aničkou, že aj oni chcú mať tašky a chcú ísť do školy. Paľko, ktorý má päť a pol roka, pomáhal, ako vedel. No a tí dvaja sa k nemu vždy pridali. Myslel na to, že každé z jeho detí je iné, a to nielen vo výraze, ale i v temperamente. Keď ich pozoroval, vždy si uvedomoval, že v každom z nich sa už zračí určitá sila osobnosti. No znepokojovala ho Aničkina veľká hyperaktivita. Tá sa prejavila už v prvých týždňoch jej života. To neustále rozhadzovanie ručičkami a bicyklovanie nožičkami vždy znervózňovalo jeho ženu. V decembri bude mať tri roky, ale už od desiateho mesiaca, keď začala chodiť, sa snažila vyrovnať svojim bratom. Aj rozprávať začala veľmi skoro, ale ako chlapec a zatiaľ sa im to nepodarilo odstrániť. Prišla mu na rozum situácia, keď pred časom ukladali polienka do drevárne. Ona si brala tie najhrubšie a chcela ukázať, že vládze ako chlapci. Keď ju napomínal, aby si nebrala také ťažké kusy, ohradila sa vzdorovito:

– Ja som mocný.

Vždy sa tomu zasmiali a neustále ju upozorňovali, že ona je dievča a tie hovoria:

– Ja som mocná, ja som bola...

No Anička sa nedala presvedčiť. Jej reč bola rečou chlapca. No oveľa viac ho trápilo, že dcérka lipla na ňom a teraz jej bude veľmi chýbať. Chlapci viac inklinovali k mame. Keď býval v práci a ona sa ho dožadovala, Anka na ňu stále kričala. A potom jej hyperaktivita spôsobova-

vala, že ju neprimerane trestala, malá sa potom rozčúlila a dala sa do plaču a kriku. Pre psychické vypätie sa zachádzala. Začala prudko dýchať, zmodrala, zastavil sa jej dych a očká sa jej vyvrátili nahor. Na chvíľku strácala vedomie. Keď sa to stalo prvýkrát, vyzeralo to hrozivo a vyľakala sa aj Anka. Vtedy si uvedomil, že aj ona sa bojí o malú, aj keď jej nevie prejaviť takú lásku ako chlapcom.

Všetky tieto myšlienky vírili Pavlovi v hlave, keď išiel popri Dunaji a pozeral sa na jeho hladinu. Pomaly sa vracal na internát. Veď už od zajtra začnú prednášky, cvičenia, a to odštartuje jeho nový život.

Nový život sa začal aj pre Pavlovu ženu Anku. Jeho odchod, aj pochmúrne dni jesene pôsobili na ňu ťaživo. Bolo jej clivo a pohľad na záhrady a polia, ktoré pustli po zbere úrody, to ešte viac umocňoval. Kolobeh dní bol pre ňu taký istý, ako keď jej muž chodil do práce. No večer to bolo úplne iné. On sa nevracal a deti neustále niečo chceli. Hašterili sa, zapárali do seba, žalovali jeden na druhého a bolo im stále treba robiť sudcu. Keď už konečne pospali a ona urobila, čo bolo treba, vyčerpaná si lahla do postele. Vtedy sa vynorila bolestná myšlienka na Pavla. Začala si naplno uvedomovať, že súhlasila, aby išiel študovať. Teraz si želala len jedno, aby tú školu nezvládol a vrátil sa domov, aby bol s nimi každý večer v týždni a celé nedele. Myslela na to, ako si mohla spokojne vykonať večer všetky práce a on pritom zabavil deti. Ako sa spolu hrali, kreslili si, smiali sa, ako pútavo im rozprával rôzne rozprávky, povesti a príbehy. Často